

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาในหัวข้อเรื่องเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของแพทย์ในการเลือกยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม ในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของแพทย์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกยาเคมีบำบัดเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกยาเคมีบำบัดเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม จำแนกตามอายุของแพทย์

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกยาเคมีบำบัดเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม จำแนกตามจำนวนเตียงในโรงพยาบาลที่ประจำอยู่

ส่วนที่ 5 ข้อมูลปัญหาที่แพทย์พบจากการใช้ยาเคมีบำบัดผู้ป่วยมะเร็งเต้านม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของแพทย์

จากการศึกษาพบว่า 医師 ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี และอยู่ประจำในโรงพยาบาลของรัฐบาล ซึ่งส่วนใหญ่มีจำนวนเตียงระหว่าง 901 – 1,200 เตียง

แพทย์ส่วนใหญ่มีผู้ป่วยมารับการรักษาโดยรวม 10 – 20 รายต่อเดือน ซึ่งจำนวนของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมนี้มีจำนวนมากเป็นอันดับ 4 เมื่อเทียบกับจำนวนผู้ป่วยมะเร็งอื่นๆ ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล โดยระยะโรคที่แพทย์ส่วนใหญ่พบมากที่สุด คือ ระยะที่ 3

แพทย์ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ป่วยมะเร็งเต้านมในระยะที่ 1 เข้ามารับการรักษาในโรงพยาบาล น้อยกว่า 5 รายต่อเดือน มีจำนวนผู้ป่วยมะเร็งเต้านมในระยะที่ 2 เข้ามารับการรักษาในโรงพยาบาล น้อยกว่า 5 รายต่อเดือน มีจำนวนผู้ป่วยมะเร็งเต้านมในระยะที่ 3 เข้ามารับการรักษาในโรงพยาบาล ระหว่าง 6 – 10 รายต่อเดือน และมีจำนวนผู้ป่วยมะเร็งเต้านมในระยะที่ 4 เข้ามารับการรักษาในโรงพยาบาล ระหว่าง 6 – 10 รายต่อเดือน

นอกจากนี้ แพทย์ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการรักษา แต่ไม่หายแล้วกลับมาракษาในระยะที่ 3 และ 4 (ระยะลุกຄาม) น้อยกว่า 5 ราย โดยระยะเวลาที่ผู้ป่วยมะเร็งเต้านมในระยะเริ่มแรกมีอาการกำเริบกลับเป็นระยะลุกຄามใช้เวลาระหว่าง 1 – 2 ปี

แพทย์ส่วนใหญ่เลือกใช้ยาคุณ CMF เป็นยาเคมีบำบัดลำดับที่หนึ่ง (First Line) ในการรักษามะเร็งเต้านมในระยะที่ 1 และ 2 (ระยะแรก) ใช้ยาคุณ Taxane เป็นยาเคมีบำบัดลำดับที่สอง (Second Line) ใน การรักษามะเร็งเต้านมในระยะที่ 3 และ 4 (ระยะลุกຄาม) และใช้ยาคุณ Capecitabine (Xeloda) เป็นยาเคมีบำบัดลำดับที่สาม (Third Line) ในการรักษามะเร็งเต้านมในระยะที่ 3 และ 4 (ระยะลุกຄาม)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกยาเคมีบำบัดเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม

ตารางที่ 37 สรุประดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกยาเคมีบำบัดเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม

ปัจจัย	ระดับความสำคัญโดยรวม	ปัจจัยย่อยที่อยู่ในระดับสูงสุด
ด้านผลิตภัณฑ์	มาก	ระดับมากที่สุด <ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพของยา - ตัวยาไม่ผลข้างเคียง少 ไม่ความเป็นพิษน้อย
ด้านราคา	มาก	ระดับมาก <ul style="list-style-type: none"> - ราคายาอยู่ในเกณฑ์ที่คุ้น ให้สามารถตั้งผิดชอบได้ - ราคานี้ความเหมาะสมกับคุณภาพของยา - ระดับราคาไม่แตกต่างจากยาในระดับเดียวกัน - เป็นยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ (ผู้ป่วยเบิกค่าใช้ได้)
ด้านการจัดทำหน้าที่	น้อย	ระดับปานกลาง <ul style="list-style-type: none"> - มีความสะดวกในการสั่งซื้อยา - มีหมายเหลืองศัพท์ฟรีในการสั่งซื้อยา
ด้านการส่งเสริมการตลาด	ปานกลาง	ระดับมาก <ul style="list-style-type: none"> - มีการแคนญาในกรณีที่แพทย์สั่งซื้อยาโดยตรงกับบริษัทยา - มีการโฆษณาในวารสารทางการแพทย์ เกล็ด - มีตัวอย่างให้ทดลองใช้ในผู้ป่วย - มีการบูรณาการยาให้โรงพยาบาลเพื่อใช้กับผู้ป่วยอนาคต

ตารางที่ 37 (ต่อ) สรุประดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกยาเคมีบำบัดเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม

ปัจจัย	ระดับความสำคัญโดยรวม	ปัจจัยอยู่ที่อยู่ในระดับสูงสุด
ค้านอื่นๆ	มาก	<p>ระดับมาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานบันดังประเภทให้การยอมรับ และเชื่อถือใน การเลือกใช้ยา - ภาวะของโรคของผู้ป่วย - การดำเนินชีวิตของผู้ป่วยภายหลังจากการรับยา - รายได้หรือฐานะของผู้ป่วย - ระบบหรือความรุนแรงของโรคในผู้ป่วย - มีการพัฒนาของยาใหม่ในการรักษา ซึ่งออกฤทธิ์ เจาะจงกับเซลล์มะเร็งโดยตรง โดยที่ไม่ทำลาย เซลล์ปกติ - มีการทดลองทางคลินิก (Clinical Trial) ที่ใช้อธิบาย ให้ในการหาสูตรยาที่ใช้ร่วมกัน (Combination Regimens) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ (Efficacy) และปลอดภัยกับผู้ป่วยมากที่สุด - นโยบาย 30 นาท ทำให้มีข้อจำกัดในการใช้ยา รักษามะเร็ง - มีข้อดีในห้องข่ายานาลคลอด ไม่มีข้างเคียง เมื่อต้องการเบิกจ่าย - ยาสามารถเบิกจ่ายได้สะดวก ขั้นตอนไม่ยุ่งยาก

จากตารางที่ 37 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้ยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม ซึ่งแพทย์ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา และปัจจัยด้านอื่นๆ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้ยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม ซึ่งแพทย์ให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้ยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม ซึ่งแพทย์ให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกยาเคมีบำบัดเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยมะเร็ง เด็กนุน จำแนกตามอายุของแพทย์

ตารางที่ 38 สรุประดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกยาเคมีบำบัดเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยมะเร็งเด็กนุน จำแนกตามอายุ

อายุ	ปัจจัย	ระดับความสำคัญโดยรวม	ปัจจัยอย่างที่อยู่ในระดับสูงสุด
20 – 30 ปี	ด้านผลิตภัณฑ์	ปานกลาง	ระดับมาก <ul style="list-style-type: none"> - บริษัทจำหน่ายยาที่ชื่อเสียง น่าเชื่อถือได้ - คุณภาพของยา - ตัวยาไม่ผลข้างเคียงต่ำ มีความเป็นพิษน้อย - การบริหารยา (Administration) ง่าย สะดวก ต่อผู้ป่วย และบุคลากรทางการแพทย์ - เอกสารกำกับยาระบุข้อบ่งใช้ชัดเจนในการรักษามะเร็งเด็กนุนในระยะต่างๆ - ปริมาณการบรรจุมีหลากหลาย สามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม - ยืดหุ้น และตัวยา มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับและนิยมหลัก อ้างอิงถึงความน่าเชื่อถือ - มีข้อควรระวังในการใช้ (Special Precaution) ชัดเจน
	ด้านราคา	มาก	ระดับมาก <ul style="list-style-type: none"> - ราคาขายอยู่ในเกณฑ์ที่กินได้ สามารถรับผิดชอบได้ - ราคามีความเหมาะสมกับคุณภาพของยา - เป็นยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ (ผู้ป่วยเบิกค่ายาได้)
	ด้านการจัดจำหน่าย	น้อย	ระดับปานกลาง <ul style="list-style-type: none"> - มีความสะดวกในการสั่งซื้อยา
	ด้านการส่งเสริมการตลาด	ปานกลาง	ระดับมาก <ul style="list-style-type: none"> - มีการแนะนำในกรณีที่แพทย์สั่งซื้อยาโดยตรงกับบริษัทฯ - มีตัวอย่างให้ทดลองใช้ในผู้ป่วย - มีการบริจากษาให้โรงพยาบาลเพื่อใช้กับผู้ป่วยอนาคต - มีการสนับสนุนหนังสือวิชาการทางการแพทย์ให้กับแพทย์ท่านน่าวыместить и - ห้องสมุด

ตารางที่ 38 (ต่อ) สรุประดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกยาเคมีบำบัดเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม จำแนกตามอายุของแพทย์

อายุ	ปัจจัย	ระดับความสำคัญโดยรวม	ปัจจัยอย่างที่อยู่ในระดับสูงสุด
20 – 30 ปี	ด้านอื่นๆ	ปานกลาง	<u>ระดับมากที่สุด</u> - นโยบาย 30 นาที ทำให้มีข้อจำกัดในการใช้ยาตกยานะเร็ว
31 – 40 ปี	ด้านผลิตภัณฑ์	มาก	<u>ระดับมากที่สุด</u> - คุณภาพของยา - ด้วยนิยมซื้อขายเดียว มีความเป็นพิษน้อย
	ด้านราคา	มาก	<u>ระดับมาก</u> - ราคายาอยู่ในเกณฑ์ที่กันไว้สำหรับรับผิดชอบได้ - ระดับราคาไม่แตกต่างจากยาในระดับเดียวกัน - เป็นยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ (ผู้ป่วยเบิกค่ายาได้)
	ด้านการจัดจำหน่าย	น้อย	<u>ระดับปานกลาง</u> - มีความสะดวกในการสั่งซื้อยา - มีหมายเลขโทรศัพท์ฟรีในการสั่งซื้อยา
	ด้านการส่งเสริมการตลาด	ปานกลาง	<u>ระดับมาก</u> - มีการแฉลบในกรณีที่แพทย์สั่งซื้อยาโดยตรงกับบริษัทฯ - มีการโฆษณาในวารสารทางการแพทย์ เกสัช - มีตัวอย่างให้ทดลองใช้ในผู้ป่วย - มีการบริจาคยาให้โรงพยาบาลเพื่อใช้กับผู้ป่วยอนาคต
	ด้านอื่นๆ	มาก	<u>ระดับมาก</u> - สถานะด้านประเทศให้การยอมรับ และเชื่อถือในการเลือกใช้ยา - สภาวะของโรคของผู้ป่วย - การดำเนินชีวิตของผู้ป่วยภายหลังจากการรับยา - ระยะหรือความรุนแรงของโรคในผู้ป่วย - มีการพัฒนาของยาใหม่ในการรักษา ซึ่งออกฤทธิ์เฉพาะเจาะจงกับเซลล์มะเร็ง โดยตรง โคลยที่ไม่ทำลายเซลล์ปกติ

ตารางที่ 38 (ต่อ) สรุประดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกยาเคมีบำบัดเพื่อใช้สำหรับ ผู้ป่วยมะเร็งเต้านม จำแนกตามอายุของแพทย์

อายุ	ปัจจัย	ระดับความสำคัญโดยรวม	ปัจจัยอยู่ในระดับสูงสุด
31 – 40 ปี	ค้านอื่นๆ (ต่อ)	มาก	<ul style="list-style-type: none"> - มีการทดลองทางคลินิก (Clinical Trial) ที่ เชื่อถือได้ ใน การหาสูตรยาที่ใช้ร่วมกัน (Combination Regimens) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ (Efficacy) และปลอดภัยกับ ผู้ป่วยมากที่สุด - น้อยกว่า 30 นาท ทำให้มีข้อจำกัดในการใช้ยา รักษา焉焉 - มียาอยู่ในห้องยาโรงพยาบาลลดลง ไม่มียา ขาดนืองเมื่อต้องการเบิกจ่าย - สามารถเบิกจ่ายได้สะดวก ขั้นตอนไม่ ยุ่งยาก
41 – 50 ปี	ค้านผลิตภัณฑ์	มาก	<u>ระดับมากที่สุด</u> <ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพของยา - ตัวยามีผลข้างเคียงค่า มีความเป็นพิษน้อย
	ค้านราคา	มาก	<u>ระดับมาก</u> <ul style="list-style-type: none"> - ราคายาอยู่ในเกณฑ์ที่คนไข้สามารถรับผิด ชอบได้ - ราคามีความเหมาะสมกับคุณภาพของยา - ระดับราคาไม่แตกต่างจากยาในระดับเดียวกัน - เป็นยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ (ผู้ป่วย เบิกค่ายาได้)
	ค้านการจัดจำหน่าย	น้อย	<u>ระดับปานกลาง</u> <ul style="list-style-type: none"> - มีความสะดวกในการสั่งซื้อยา - มีหมายเลข โทรศัพท์ฟรีในการสั่งซื้อยา
	ค้านการส่งเสริมการตลาด	ปานกลาง	<u>ระดับมาก</u> <ul style="list-style-type: none"> - มีการเตือนยาในกรณีที่แพทย์สั่งซื้อยาโดยตรง กับบริษัทฯ - มีการโฆษณาในวารสารทางการแพทย์ เกสัช - มีตัวอย่างให้ทดลองใช้ในผู้ป่วย - มีการบวจยาให้โรงพยาบาลเพื่อใช้กับ ผู้ป่วยอนาคต

ตารางที่ 38 (ต่อ) สรุประดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกยาเคมีบำบัดเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม จำแนกตามอายุของแพทย์

อายุ	ปัจจัย	ระดับความสำคัญโดยรวม	ปัจจัยอยู่ที่อยู่ในระดับสูงสุด
41 – 50 ปี	ด้านอื่นๆ	มาก	<u>ระดับมาก</u> <ul style="list-style-type: none"> - สถาบันด่างประเทคโนโลยีการยอมรับ และเรื่องถือในการเลือกใช้ยา - สภาวะของโรคของผู้ป่วย - การคำนวณชีวิตของผู้ป่วยจากผลของการรับยา - รายได้หรือฐานะของผู้ป่วย - ระยะหรือความรุนแรงของโรคในผู้ป่วย - มีการพัฒนาของยาใหม่ในการรักษา ซึ่งออกฤทธิ์ทางกลเมืองหลังยาเดิม โดยที่ไม่ทำลายเซลล์ปกติ - มีการทดลองทางคลินิก (Clinical Trial) ที่เชื่อถือได้ในการหาสูตรยาที่ใช้ร่วมกัน (Combination Regimens) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ (Efficacy) และปลอดภัยกับผู้ป่วยมากที่สุด - นโยบาย 30 บาท ทำให้มีข้อจำกัดในการใช้ยา รักษามะเร็ง - มียาอยู่ในห้องยาโรงพยาบาลตลอด ไม่มีขายตามตลาดเมื่อต้องการเบิกจ่าย - ยาสามารถเบิกจ่ายได้สะดวก ขั้นตอนไม่ยุ่งยาก
51 – 60 ปี	ด้านผลิตภัณฑ์	มาก	<u>ระดับมากที่สุด</u> <ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพของยา - ด้วยมีผลข้างเคียงต่ำ มีความเป็นพิษน้อย
	ด้านราคา	มาก	<u>ระดับมาก</u> <ul style="list-style-type: none"> - ราคายาอยู่ในเกณฑ์ที่คนไข้สามารถรับผิดชอบได้ - ราคานี้ความเห็นจะสนับสนุนคุณภาพของยา - เป็นยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ (ผู้ป่วยเบิกค่ายาได้)
	ด้านการจัดจำหน่าย	น้อย	<u>ระดับปานกลาง</u> <ul style="list-style-type: none"> - มีความสะดวกในการสั่งซื้อยา - มีหมายเลขโทรศัพท์ฟรีในการสั่งซื้อยา

ตารางที่ 38 (ต่อ) สรุประดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกยาเคมีบำบัดเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม จำแนกตามอายุของแพทย์

อายุ	ปัจจัย	ระดับความสำคัญโดยรวม	ปัจจัยอื่นๆที่อยู่ในระดับสูงสุด
51 – 60 ปี	ด้านการส่งเสริมการตลาด	ปานกลาง	<u>ระดับมาก</u> <ul style="list-style-type: none"> - การแคนบานในกรณีที่แพทย์สั่งซื้อยาโดยตรงกับนริษฐา - มีการโฆษณาในวารสารทางการแพทย์ เกสช - มีด้วอย่างให้ทดลองใช้ในผู้ป่วย - มีการบริจาคยาให้โรงพยาบาลเพื่อใช้กับผู้ป่วยอนาคต - มีการสนับสนุนหนังสือวิชาการทางการแพทย์ให้กับแพทย์หน่วยมะเร็งและห้องสมุด
	ด้านอื่นๆ	มาก	<u>ระดับมากที่สุด</u> <ul style="list-style-type: none"> - สถานะของโรคของผู้ป่วย
มากกว่า 60 ปี	ด้านผลิตภัณฑ์	ปานกลาง	<u>ระดับมากที่สุด</u> <ul style="list-style-type: none"> - ตัวยามีผลข้างเคียงต่ำ มีความเป็นพิษน้อย
	ด้านราคา	ปานกลาง	<u>ระดับปานกลาง</u> <ul style="list-style-type: none"> - ราคายาอยู่ในเกณฑ์ที่คนไข้สามารถรับผิดชอบได้ - ราคามีความเหมาะสมกับคุณภาพของยา - ระดับราคาไม่แตกต่างจากยาในระดับเดียวกัน - เป็นยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ (ผู้ป่วยเบิกค่ายาได้)
	ด้านการจัดจำหน่าย	น้อย	<u>ระดับน้อย</u> <ul style="list-style-type: none"> - มีความสะดวกในการสั่งซื้อยา - มีหมายเลขโทรศัพท์ไว้ในการสั่งซื้อยา
	ด้านการส่งเสริมการตลาด	ปานกลาง	<u>ระดับมาก</u> <ul style="list-style-type: none"> - ด้วอย่างให้ทดลองใช้ในผู้ป่วย - ผู้แทนยาอ่านความสะดวกในการสั่งซื้อ - มีการบริจาคยาให้โรงพยาบาลเพื่อใช้กับผู้ป่วยอนาคต
	ด้านอื่นๆ	มาก	<u>ระดับมากที่สุด</u> <ul style="list-style-type: none"> - การดำเนินชีวิตของผู้ป่วยภายหลังจากการรับยา

**ส่วนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกยาเคมีบำบัดเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม จำแนกตาม
จำนวนเตียงในโรงพยาบาลที่ประจำอยู่**

**ตารางที่ 39 สรุประดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกยาเคมีบำบัดเพื่อใช้สำหรับ
ผู้ป่วยมะเร็งเต้านม จำแนกตามจำนวนเตียงในโรงพยาบาลที่ประจำอยู่**

จำนวนเตียง	ปัจจัย	ระดับความสำคัญโดยรวม	ปัจจัยอย่างที่อยู่ในระดับสูงสุด
500 เตียง	ด้านผลิตภัณฑ์	มาก	ระดับมากที่สุด <ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพของยา - ตัวขยายนักห้างเคิงต้า มีความเป็นพิษน้อย - การบริหารยา (Administration) ง่าย สะดวกต่อผู้ป่วย และบุคลากรทางการแพทย์ - ยืดหยุ่น และตัวยา มีชื่อเดียวกัน และเป็นที่ยอมรับและมีข้อมูลอ้างอิงมีความน่าเชื่อถือ
	ด้านราคา	มาก	ระดับมาก <ul style="list-style-type: none"> - ราคายาอยู่ในเกณฑ์ที่คนไข้สามารถจ่ายไหว้ - ราคามีความเหมาะสมสมกับคุณภาพของยา - ระดับราคาไม่แตกต่างจากยาในระดับเดียวกัน - เป็นยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ (ผู้ป่วยบิกค่ายาได้)
	ด้านการขัดจ安排น่าย	น้อย	ระดับปานกลาง <ul style="list-style-type: none"> - มีความสะดวกในการสั่งซื้อยา - มีหมายเลข โทรศัพท์ฟรีในการสั่งซื้อยา
	ด้านการส่งเสริมการตลาด	ปานกลาง	ระดับมาก <ul style="list-style-type: none"> - มีการเผยแพร่ในกรณีที่แพทย์สั่งซื้อยา โดยตรงกับบริษัทฯ - มีตัวอย่างให้ทดลองใช้ในผู้ป่วย - มีการบริจากษาให้โรงพยาบาลเพื่อใช้กับผู้ป่วยอนาคต - มีการสนับสนุนหนังสือวิชาการทางการแพทย์ให้กับแพทย์หน่วยมะเร็ง และห้องสมุด

ตารางที่ 39 (ต่อ) สรุประดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกยาเคมีบำบัดเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม จำนวนเตียงในโรงพยาบาลที่ประจำอยู่

จำนวนเตียง	ปัจจัย	ระดับความสำคัญโดยรวม	ปัจจัยอย่างที่อยู่ในระดับสูงสุด
500 เตียง	ค้านอื่นๆ	มาก	<u>ระดับมาก</u> <ul style="list-style-type: none"> - สถาบันต่างประเทศให้การยอมรับและเชื่อถือในการเลือกใช้ยา - สภาวะของโรคของผู้ป่วย - การคำแนะนำเชิงวิชาชีพของผู้ป่วยจากแพทย์ - รายได้หรือฐานะของผู้ป่วย - ระยะเวลาเรื้อรังของโรคในผู้ป่วย - ข่าวเกี่ยวกับการใช้ยาผ่านสื่อต่างๆ - มีการพัฒนาของยาใหม่ในการรักษาซึ่งออกฤทธิ์เฉพาะกับเซลล์มะเร็งโดยตรง โดยที่ไม่ทำลายเซลล์ปกติ - มีการทดลองทางคลินิก (Clinical Trial) ที่เชื่อถือได้ในการหาสูตรยาที่ใช้ร่วมกัน (Combination Regimens) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ (Efficacy) และปลอดภัยกับผู้ป่วยมากที่สุด - ในใบยา 30 นาที ทำให้มีข้อจำกัดในการใช้ยา.r - มีข้อด้อยในห้องข้างโรงพยาบาลลดลง ไม่มีขาดมือเมื่อต้องการเบิกจ่าย
501 – 700 เตียง	ค้านผลิตภัณฑ์	มาก	<u>ระดับมากที่สุด</u> <ul style="list-style-type: none"> - ตัวยามีผลข้างเคียงต่ำ มีความเป็นพิษน้อย
	ค้านราคา	ปานกลาง	<u>ระดับมาก</u> <ul style="list-style-type: none"> - ราคายาอยู่ในเกณฑ์ที่คนไข้สามารถรับผิดชอบได้ - ราคานี้ควรเหมาะสมกับคุณภาพของยา
	ค้านการจัดจำหน่าย	น้อย	<u>ระดับปานกลาง</u> <ul style="list-style-type: none"> - มีความสะดวกในการสั่งซื้อยา - มีหมายเลขโทรศัพท์ไว้ในการสั่งซื้อยา

ตารางที่ 39 (ต่อ) สรุประดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกยาเคมีบำบัดเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม จำแนกตามจำนวนเตียงในโรงพยาบาลที่ประจำอยู่

จำนวนเตียง	ปัจจัย	ระดับความสำคัญโดยรวม	ปัจจัยอื่นที่อยู่ในระดับสูงสุด
501 – 700 เตียง	ด้านการส่งเสริมการตลาด	ปานกลาง	ระดับมาก <ul style="list-style-type: none"> - การแคนเซ่นการผีที่แพทย์สั่งชื่อยา โดยตรงกับบริษัทฯ - มีการโฆษณาในวารสารทางการแพทย์ เกิดขึ้น - มีด้าวห่างให้ทดลองใช้ในผู้ป่วย - มีการบริจากษาให้โรงพยาบาลเพื่อใช้กับผู้ป่วยอนาคต
	ด้านอื่นๆ	มาก	ระดับมาก <ul style="list-style-type: none"> - สถานะน่าดึงประเทศไทยให้การยอมรับ และ เชื่อถือในการเลือกใช้ยา - สถานะของโรคของผู้ป่วย - การคำนีนิชีวิตของผู้ป่วยภายหลังจากการรับยา - ระยะหรือความรุนแรงของโรคในผู้ป่วย - ข่าวเกี่ยวกับการใช้ยาผ่านสื่อต่างๆ - มีการพัฒนาของยาใหม่ในการรักษา ซึ่ง ออกฤทธิ์เฉพาะกับเซลล์มะเร็ง โดยที่ไม่ทำลายเซลล์ปกติ - มีการทดลองทางคลินิก (Clinical Trial) ที่เชื่อถือได้ในการหาสูตรยาที่ใช้ร่วมกัน (Combination Regimens) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ (Efficacy) และปลอดภัย กับผู้ป่วยมากที่สุด - นโยบาย 30 นาท ทำให้มีข้อจำกัดในการใช้ยาครั้งแรก - มีขายญี่ปุ่นห้องยาโรงพยาบาลลดอค ไม่มีขายตามเมืองอื่นที่ต้องการเบิกจ่าย - ยาสามารถยกจ่ายได้สะดวก ขั้นตอนไม่ยุ่งยาก
701 – 900 เตียง	ด้านผลิตภัณฑ์	มาก	ระดับมากที่สุด <ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพของยา - ตัวยาที่มีผลข้างเคียงต่ำ มีความเป็นพิษน้อย

ตารางที่ 39 (ต่อ) สรุประดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกยาเคมีบำบัดเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม จำแนกตามจำนวนเตียงในโรงพยาบาลที่ประจำอยู่

จำนวนเตียง	ปัจจัย	ระดับความสำคัญโดยรวม	ปัจจัยอย่างที่อยู่ในระดับสูงสุด
701 – 900 เตียง	ด้านราคา	มาก	<u>ระดับมาก</u> <ul style="list-style-type: none"> - ราคายาอยู่ในเกณฑ์ที่คนไข้สามารถรับผิดชอบได้ - ระดับราคาไม่แตกต่างจากยาในระดับเดียวกัน
	ด้านการจัดจ้าน่าย	น้อย	<u>ระดับปานกลาง</u> <ul style="list-style-type: none"> - มีความสะดวกในการสั่งซื้อยา - มีหมายเลข โทรศัพท์ฟรีในการสั่งซื้อยา
	ด้านการส่งเสริมการตลาด	ปานกลาง	<u>ระดับมาก</u> <ul style="list-style-type: none"> - มีการแคมปaign หรือฟอร์มสั่งซื้อยาโดยตรงกับบริษัทยา - มีตัวอย่างให้ทดลองใช้ในผู้ป่วย - มีการรีวิวยาให้โรงพยาบาลเพื่อให้รักษาผู้ป่วยอนาคต - มีการสนับสนุนหนังสือวิชาการทางการแพทย์ให้กับแพทย์หน่วยมะเร็ง และห้องสมุด
	ด้านอื่นๆ	มาก	<u>ระดับมาก</u> <ul style="list-style-type: none"> - สถานบันทต่างประเทศให้การยอมรับ และเชื่อถือในการเลือกใช้ยา - ศรภาพะของโรคของผู้ป่วย - การดำเนินรีวิวของผู้ป่วยภายหลังจากการรับยา - ระยะหรือความรุนแรงของโรคในผู้ป่วย - ข่าวเกี่ยวกับการใช้ยาผ่านสื่อต่างๆ - มีการพัฒนาของยาใหม่ในการรักษา ซึ่งออกฤทธิ์เฉพาะเจาะจงกับเซลล์มะเร็ง โดยที่ไม่ทำลายเซลล์ปกติ - มีการทดลองทางคลินิก (Clinical Trial) ที่เชื่อถือได้ ในการหาสูตรยาที่ใช้ร่วมกัน (Combination Regimens) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ (Efficacy) และปลอดภัย กับผู้ป่วยมากที่สุด

ตารางที่ 39 (ต่อ) สรุประดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกยาเคมีบำบัดเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม จำแนกตามจำนวนเตียงในโรงพยาบาลที่ประจำอยู่

จำนวนเตียง	ปัจจัย	ระดับความสำคัญโดยรวม	ปัจจัยอื่นที่อยู่ในระดับสูงสุด
701 – 900 เตียง	ด้านอื่นๆ (ต่อ)	มาก	<ul style="list-style-type: none"> - นโยบาย 30 นาท ทำให้มีข้อจำกัดในการใช้ยารักษามะเร็ง - มียาอยู่ในห้องยาโรงพยาบาลตลอด “ไม่มียาขาดมือเมื่อต้องการเบิกจ่าย” - ยาสามารถเบิกจ่ายได้สะดวก ขั้นตอนไม่ยุ่งยาก
901 – 1,200 เตียง	ด้านผลิตภัณฑ์	มาก	ระดับมากที่สุด <ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพของยา - ตัวยามีผลลัพธ์ดี ไม่ต้องการปรับเปลี่ยนยา
	ด้านราคา	มาก	ระดับมาก <ul style="list-style-type: none"> - ราคายาอยู่ในเกณฑ์ที่คนไข้สามารถรับผิดชอบได้ - ราคามีความเหมาะสมกับคุณภาพของยา - ระดับราคาไม่แตกต่างจากยาในระดับเดียวกัน - เป็นยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ (ผู้ป่วยนิยมกินยาได้)
	ด้านการจัดจำหน่าย	น้อย	ระดับปานกลาง <ul style="list-style-type: none"> - มีความสะดวกในการสั่งซื้อยา - มีหมายเขียนโทรศัพท์ฟรีในการสั่งซื้อยา
	ด้านการส่งเสริมการตลาด	ปานกลาง	ระดับมาก <ul style="list-style-type: none"> - การเผยแพร่ในกรณีที่แพทย์สั่งชื่อยา โดยตรงกับบริษัทยา - มีการโฆษณาในวารสารทางการแพทย์ เกสัช - มีตัวอย่างให้ทดลองใช้ในผู้ป่วย - มีการบริจาคมายังโรงพยาบาลเพื่อใช้กับผู้ป่วยอนาคต
	ด้านอื่นๆ	มาก	ระดับมาก <ul style="list-style-type: none"> - สถาบันค่าใช้จ่ายในการรักษา ลดลง เมื่อต้องการเลือกใช้ยา - สภาวะของโรคของผู้ป่วย - การคำนวณชีวิตของผู้ป่วยภายหลังจากการรักษา - รายได้หรือฐานะของผู้ป่วย

ตารางที่ 39 (ต่อ) สรุประดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกยาเคมีบำบัดเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม จำแนกตามจำนวนเตียงในโรงพยาบาลที่ประจำอยู่

จำนวนเตียง	ปัจจัย	ระดับความสำคัญโดยรวม	ปัจจัยอื่นที่อยู่ในระดับสูงสุด
901 – 1,200 เตียง	ด้านอื่นๆ (ต่อ)	มาก	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะหรือความรุนแรงของโรคในผู้ป่วย - มีการพัฒนาของยาใหม่ในการรักษา ซึ่ง ออกฤทธิ์เฉพาะเจาะจงกับเซลล์มะเร็ง โดยตรง โดยที่ไม่ทำลายเซลล์ปกติ - มีการทดลองทางคลินิก (Clinical Trial) ที่เชื่อถือได้ ในการหาสูตรยาที่ใช้ร่วมกัน (Combination Regimens) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ (Efficacy) และปลอดภัย กับผู้ป่วยมากที่สุด - นโยบาย 30 นาที ทำให้มีข้อจำกัดในการใช้ยา.rักษามะเร็ง - มียาอยู่ในห้องยาโรงพยาบาลตลอด ไม่มี ขาดแคลนเมื่อต้องการเบิกจ่าย - สามารถเบิกจ่ายได้สะดวก ขั้นตอนไม่ยุ่งยาก
มากกว่า 1,200 เตียง	ด้านผลิตภัณฑ์	มาก	<u>ระดับมากที่สุด</u> <ul style="list-style-type: none"> - ตัวยาที่มีผลช้าๆ เนื่องจากต้องมีความเป็นพิษน้อย - เอกสารกำกับยาระบุข้อบ่งใช้ชัดเจนใน การรักษามะเร็งเต้านมในระบบดังๆ
	ด้านราคา	มาก	<u>ระดับมาก</u> <ul style="list-style-type: none"> - ราคายาอยู่ในเกณฑ์ที่คนไข้สามารถรับผิดชอบได้ - ราคามีความเหมาะสมกับคุณภาพของยา - ระดับราคาไม่แตกต่างจากยาในระดับเดียวกัน - เป็นยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ (ผู้ป่วยเบิกค่ายาได้)
	ด้านการขัดขวางนำ้ย	น้อย	<u>ระดับปานกลาง</u> <ul style="list-style-type: none"> - มีความสะดวกในการสั่งซื้อยา
	ด้านการส่งเสริมการตลาด	ปานกลาง	<u>ระดับมาก</u> <ul style="list-style-type: none"> - มีการเผยแพร่ในกรณีที่แพทย์สั่งซื้อยา โดยตรงกับบริษัทยา - มีการโฆษณาในวารสารทางการแพทย์ เกสัช - มีความย่างให้ทดลองใช้ในผู้ป่วย

ตารางที่ 39 (ต่อ) สรุประดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกยาเคมีบำบัดเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม จำแนกตามจำนวนเตียงในโรงพยาบาลที่ประจำอยู่

จำนวนเตียง	ปัจจัย	ระดับความสำคัญโดยรวม	ปัจจัยย่อยที่อยู่ในระดับสูงสุด
มากกว่า 1,200 เตียง	ด้านการส่งเสริมการตลาด (ต่อ)	ปานกลาง	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้แทนยาเข้ามาพูดคุยกับแพทย์ - มีการบริจากยาให้โรงพยาบาลเพื่อใช้ห้องผู้ป่วยขนาดใหญ่
	ด้านอื่นๆ	มาก	<u>ระดับมากที่สุด</u> <ul style="list-style-type: none"> - นโยบาย 30 บาท ทำให้มีข้อจำกัดในการใช้ยาตัวใหม่

จากตารางที่ 39 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้ยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม ซึ่งแพทย์ที่อยู่ในโรงพยาบาลที่มีจำนวนเตียง 500 เตียง ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา และปัจจัยด้านอื่นๆ ปัจจัยที่แพทย์ให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาด และปัจจัยที่แพทย์ให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดทำหน่าย

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้ยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม ซึ่งแพทย์ที่อยู่ในโรงพยาบาลที่มีจำนวนเตียงระหว่าง 501 – 700 เตียง ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ และปัจจัยด้านอื่นๆ ปัจจัยที่แพทย์ให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัจจัยด้านราคา และปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาด และปัจจัยที่แพทย์ให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดทำหน่าย

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้ยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม ซึ่งแพทย์ที่อยู่ในโรงพยาบาลที่มีจำนวนเตียงระหว่าง 701 – 900 เตียง ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา และปัจจัยด้านอื่นๆ ปัจจัยที่แพทย์ให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาด และปัจจัยที่แพทย์ให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดทำหน่าย

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้ยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม ซึ่งแพทย์ที่อยู่ในโรงพยาบาลที่มีจำนวนเตียงระหว่าง 901 – 1,200 เตียง ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา และปัจจัยด้านอื่นๆ ปัจจัยที่แพทย์ให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาด และปัจจัยที่แพทย์ให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดทำหน่าย

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้ยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม ซึ่งแพทย์ที่อยู่ในโรงพยาบาลที่มีจำนวนเตียงมากกว่า 1,200 เตียงให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา และปัจจัยอื่นๆ ปัจจัยที่แพทย์ให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาด และปัจจัยที่แพทย์ให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย

ส่วนที่ 5 ปัญหาที่พนจาก การใช้ยาเคมีบำบัดผู้ป่วยมะเร็งเต้านม

ตารางที่ 40 สรุประดับความสำคัญของปัญหาที่พนจาก การใช้ยาเคมีบำบัดผู้ป่วยมะเร็งเต้านม

ปัญหา	ระดับความสำคัญโดยรวม	ปัญหาย่อยที่อยู่ในระดับสูงสุด
ด้านผลิตภัณฑ์	ปานกลาง	<u>ระดับมาก</u> <ul style="list-style-type: none"> - ยาลำดับสองเพนพล้ำข้างคึ่งสูง - ยาลำดับสามจะต้องใช้กับผู้ป่วยที่ล้มเหลวจากการรักษาลำดับที่สองมาก่อน - ผู้ป่วยในโครงการ 30 นาทรรษายาได้ทุกโรคถูกจำกัดให้ใช้ยาลำดับแรกเท่านั้น
ด้านราคา	มาก	<u>ระดับมาก</u> <ul style="list-style-type: none"> - ยาลำดับสองมีราคาแพง - ยาลำดับสามมีราคาแพง - ขายรุ่นก่อนบัญชียาหลักแห่งชาติ (ผู้ป่วยไม่สามารถเบิกได้)
ด้านการจัดจำหน่าย	น้อย	<u>ระดับน้อย</u> <ul style="list-style-type: none"> - การส่งของล่าช้าไม่ตรงตามกำหนด - ติดต่อบริษัทฯหรือผู้แทนยาไม่สะดวก - ไม่ได้รับการบริการที่เพียงพอ - มีปัญหารื่องยาขาดตลาดบ่อย - การติดต่อเพื่อซื้อยาไปให้ผู้ป่วยโดยตรงไม่สะดวก
ด้านการส่งเสริมการตลาด	น้อย	<u>ระดับปานกลาง</u> <ul style="list-style-type: none"> - ตัวอย่างยาที่ให้ทดลองใช้ไม่เพียงพอ
ด้านอื่นๆ	ปานกลาง	<u>ระดับมาก</u> <ul style="list-style-type: none"> - ฐานะทรัพย์รายได้ผู้ป่วยไม่สามารถใช้ยาได้ตลอด - ผู้ป่วยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งแพทย์ หรือหยุดยาเอง - ผู้ป่วยเสียชีวิตเนื่องจากผลข้างเคียงของยา ก่อนที่จะได้รับยาครบ - ผู้ป่วยที่สามารถรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลมีจำนวนน้อย - นโยบายของโรงพยาบาลต้องให้ผู้บริหารอนุมัติก่อนการใช้ยา ทำให้การรักษาล่าช้า - ระบบสั่งใช้ยาของโรงพยาบาลเป็นอุปสรรค

จากการที่ 40 พนวิ่ง ปัญหาที่มีผลต่อการเลือกใช้ยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม ซึ่งแพทย์ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัญหาด้านราคา ปัญหาที่แพทย์ให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ และปัญหาด้านอื่นๆ และปัญหาที่แพทย์ให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ปัญหาด้านการจัดจำหน่าย และปัญหาด้านการส่งเสริมการตลาด

อภิปรายผล

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของแพทย์ในการเลือกยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม ในกรุงเทพมหานคร ได้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับโมเดลพุติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior Model) แนวคิดส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) และแนวคิดในการเลือกใช้ยาเคมีบำบัดในผู้ป่วยมะเร็งเต้านม โดยอภิปรายผลการศึกษาที่ได้ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับโมเดลพุติกรรมผู้บริโภคและแนวคิดส่วนประสมทางการตลาด

แนวคิดเกี่ยวกับโมเดลพุติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior Model) ของ Philip Kotler ได้กล่าวไว้ว่าเหตุจูงใจที่ทำให้เกิดการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์โดยมีจุดเริ่มต้นจากการที่เกิดสิ่งกระตุ้นทำให้เกิดความต้องการ สิ่งกระตุ้นผ่านเข้ามาในความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ ซึ่งเปรียบเสมือนกล่องคำเช่นผู้ผลิต หรือผู้ขายไม่สามารถคาดคะเนได้ ความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อจะได้รับอิทธิพลจากลักษณะต่างๆ ของผู้ซื้อ แล้วจะมีการตอบสนองของผู้ซื้อ หรือการตัดสินใจของผู้ซื้อ โดยสิ่งกระตุ้น อาจเกิดขึ้นเองจากภายในร่างกาย และสิ่งกระตุ้นจากภายนอก เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการผลิตภัณฑ์ เป็นเหตุจูงใจให้เกิดการซื้อสินค้า ซึ่งอาจใช้เหตุจูงใจซื้อปัจจัยด้านเหตุผล และใช้เหตุจูงใจซื้อด้านจิตวิทยา ก็ได้ สิ่งกระตุ้นภายนอกประกอบด้วย สิ่งกระตุ้นทางการตลาดเป็นสิ่งกระตุ้นที่นักการตลาดสามารถควบคุมและต้องจัดให้มีขึ้น เป็นสิ่งกระตุ้นที่เกี่ยวข้องกับส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) ประกอบด้วย ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ด้านราคา (Price) การจัดจำหน่าย (Place) และการส่งเสริมการตลาด (Promotion)

จากการศึกษาพบว่า แพทย์ผู้เชี่ยวชาญสาขามะเร็งวิทยาที่ทำงานประจำอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้รับสิ่งกระตุ้นภายนอกดังกล่าวในการเลือกซื้อยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม ซึ่งส่งผลให้แพทย์มีพุติกรรมการซื้อ โดยให้ความสำคัญต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดระดับต่างๆ ดังนี้

ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง สิ่งที่เสนอขายโดยธุรกิจ เพื่อสนองความต้องการของลูกค้าให้เพียงพอ ใจในผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายซึ่งอาจจะมีตัวตนหรือไม่มีตัวตนก็ได้ ผลิตภัณฑ์จึง

ประกอบด้วย สินค้า บริการ ความคิด สถานที่ องค์กรหรือบุคคล โดยจะต้องมีอรรถประโยชน์ คุณค่า ในสายตาลูกค้า จึงจะมีผลให้ผลิตภัณฑ์สามารถขายได้ จากการศึกษาพบว่า แพทย์ให้ความสำคัญต่อ สิ่งกระตุ้นด้านผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อการเลือกใช้ยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านมอยู่ในระดับ มาก โดยปัจจัยอย่างที่อยู่ในระดับสูงสุดซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ คุณภาพของยา และ ตัวยาไม่ผลข้างเคียงต่ำ มีความเป็นพิษน้อย

ราคา (Price) หมายถึง คุณค่าผลิตภัณฑ์ในรูปตัวเงินราคาเป็นต้นทุน (Cost) ของลูกค้า ผู้บริโภคจะบริโภคจะเปรียบเทียบระหว่างคุณค่า (Value) ผลิตภัณฑ์กับราคา (Price) ผลิตภัณฑ์นี้ ซึ่งถ้าคุณค่าสูงกว่าราคา ลูกค้าก็จะตัดสินใจซื้อ จากการศึกษาพบว่า แพทย์ให้ความสำคัญต่อ สิ่งกระตุ้นด้านราคาที่มีผลต่อการเลือกใช้ยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านมอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยปัจจัยอย่างที่อยู่ในระดับสูงสุดซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ราคายาอยู่ในเกณฑ์ ที่คนไข้สามารถรับผิดชอบได้ ราคามีความเหมาะสมกับคุณภาพของยา ระดับราคาไม่แตกต่างจากยา ในระดับเดียวกัน และเป็นยาที่อยู่ในัญชียาหลักแห่งชาติ (ผู้ป่วยเบิกค่ายาได้)

การจัดจำหน่าย (Place) หมายถึง โครงสร้างของช่องทาง ซึ่งประกอบด้วยสถาบันและ กิจกรรม ใช้เพื่อเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์และบริการจากองค์การไปยังตลาด สถาบันที่นำผลิตภัณฑ์ ออกสู่ตลาดเป้าหมายคือ สถาบันการตลาด ส่วนกิจกรรมที่ช่วยในการกระจายตัวสินค้า ประกอบด้วย การขนส่ง การคลังสินค้า และการเก็บรักษาสินค้าคงคลัง จากการศึกษาพบว่า แพทย์ให้ความสำคัญ ต่อ สิ่งกระตุ้นด้านการจัดจำหน่ายที่มีผลต่อการเลือกใช้ยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านมอยู่ใน ระดับปานกลาง โดยปัจจัยอย่างที่อยู่ในระดับสูงสุดซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีความ สะดวกในการสั่งซื้อยา และมีหมายเลขโทรศัพท์ฟรีในการสั่งซื้อยา

การส่งเสริมการตลาด (Promotion) หมายถึง การติดต่อสื่อสารกับลูกค้าเพื่อ ผู้ขายกับผู้ซื้อเพื่อสร้างทัศนคติและพฤติกรรมการซื้อ การติดต่อสื่อสารอาจใช้พนักงานขายทำการ ขาย (Personal Selling) และการติดต่อสื่อสารโดยไม่ใช้คน (Non-personal Selling) เครื่องมือในการ ติดต่อสื่อสารมีหลายประการซึ่งอาจเลือกใช้หนึ่งหรือหลายเครื่องมือ ต้องใช้หลักการเลือกใช้ เครื่องมือสื่อสารแบบประสานกันโดยพิจารณาถึงความเหมาะสมสมกับลูกค้า ผลิตภัณฑ์ คุณภาพ โดยบรรจุดุจมุ่งหมายร่วมกันได้ จากการศึกษาพบว่า แพทย์ให้ความสำคัญต่อ สิ่งกระตุ้น ด้านการส่งเสริมการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้ยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านมอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยปัจจัยอย่างที่อยู่ในระดับสูงสุดซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีการแคมเปญ ในกรณีที่แพทย์สั่งซื้อยาโดยตรงกับบริษัทยา มีการโฆษณาในวารสารทางการแพทย์ เกสัช มีตัวอย่าง ให้ทดลองใช้ในผู้ป่วย และมีการบริจาคยาให้โรงพยาบาลเพื่อใช้กับผู้ป่วยอนาคต

นอกจากนี้ปัจจัยเกี่ยวก็องอีก 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค ประกอบด้วย ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ได้แก่ วัฒนธรรมพื้นฐาน วัฒนธรรมกลุ่มบ่อยและชั้นของสังคม ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ กลุ่มอ้างอิง ครอบครัว บทบาทและสถานะ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ วงศ์ชีวิตครอบครัว อาร์ชิพ โอกาสทางเศรษฐกิจหรือรายได้ การศึกษา ค่านิยมหรือคุณค่า และรูปแบบการดำเนินชีวิต และปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ การรุนแรง การรับรู้ การเรียนรู้ ความเชื่อถือ ทัศนคติ บุคลิกภาพ และทฤษฎีฟรอยด์ และแนวคิดของตนเอง จากการศึกษาพบว่า แพทย์ให้ความสำคัญต่อสิ่งกระตุ้นด้านอื่นๆ ที่มีผลต่อการเลือกใช้ยาเคมีบำบัด สำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยบ่งชี้ที่อยู่ในระดับสูงสุดซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับระดับมาก ได้แก่ สถานะต่างประเทศให้การยอมรับ และเชื่อถือในการเลือกใช้ยา สภาวะของโรคของผู้ป่วย การดำเนินชีวิตของผู้ป่วยภายหลังจากการรับยา รายได้หรือฐานะของผู้ป่วย ระยะหรือความรุนแรงของโรคในผู้ป่วย มีการพัฒนาของยาใหม่ในการรักษาซึ่งออกฤทธิ์จะช่วยกับเซลล์มะเร็งโดยตรง โดยที่ไม่ทำลายเซลล์ปกติ มีการทดลองทางคลินิก (Clinical Trial) ที่เชื่อถือได้ในการหาสูตรยาที่ใช้ร่วมกัน (Combination Regimens) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ (Efficacy) และปลอดภัยกับผู้ป่วยมากที่สุด ในนโยบาย 30 นาท ทำให้มีข้อจำกัดในการใช้ยารักษามะเร็ง มียาอยู่ในห้องยาโรงพยาบาลตลอด ไม่มีขาดมือเมื่อต้องการเบิกจ่าย และยาสามารถเบิกจ่ายได้สะดวก ขั้นตอนไม่ยุ่งยาก

แนวคิดในการเลือกใช้ยาเคมีบำบัดในผู้ป่วยมะเร็งเต้านม

แนวคิดในการเลือกใช้ยาเคมีบำบัดในผู้ป่วยมะเร็งเต้านม เป็นแนวคิดที่เกี่ยวกับข้อควรทราบในเรื่องระยะของโรคมะเร็งเต้านมซึ่งมีประโยชน์ในการเลือกวิธีการรักษา และนักการพยากรณ์โรค ได้ว่าผู้ป่วยจะมีการดำเนินโรคอย่างไร ซึ่งแบ่งระยะของโรкомะเร็งเป็นระยะต่างๆ ดังนี้

ระยะ 1 มะเร็งมีขนาดไม่เกิน 2 เซนติเมตร และยังไม่ลุกลามเข้าต่อมน้ำเหลือง จากการศึกษาพบว่า แพทย์ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ป่วยมะเร็งเต้านมในระยะนี้อยู่น้อยกว่า 5 ราย

ระยะ 2 มะเร็งขนาดระหว่าง 2 – 5 เซนติเมตร อาจลุกลามหรือไม่ลุกลามเข้าต่อมน้ำเหลืองรักแร้ได้ หรือมะเร็งมีขนาดไม่เกิน 2 เซนติเมตร และลุกลามเข้าต่อมน้ำเหลืองรักแร้แล้วแต่ยังไม่มีการแพร่กระจายไปสู่อวัยวะอื่นๆ จากการศึกษาพบว่า แพทย์ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ป่วยมะเร็งเต้านมในระยะนี้อยู่น้อยกว่า 5 ราย

ระยะ 3 มะเร็งมีขนาดใหญ่กว่า 5 เซนติเมตร ลุกลามเข้าต่อมน้ำเหลืองรักแร้แต่ยังไม่แพร่กระจายไปสู่อวัยวะอื่นๆ จากการศึกษาพบว่า แพทย์ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ป่วยมะเร็งเต้านมในระยะนี้

อยู่ระหว่าง 6 – 10 ราย และระยะเวลาที่ผู้ป่วยด้วยโรคมะเร็งเด้านมในระยะแรกมีอาการกำเริบกลาญ เป็นระยะลุกลาม (Metastatic) ใช้เวลา 1 – 2 ปี

ระยะ 4 มะเร็งแพร่กระจายไปสู่อวัยวะอื่นๆ จากการศึกษาพบว่า แพทย์ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ป่วยมะเร็งเด้านมในระยะนี้อยู่ระหว่าง 6 – 10 ราย

ดังนั้นการที่แพทย์จะวางแผนการรักษาโรคมะเร็งด้วยวิธีเคมีบำบัด จึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ชนิดของเซลล์มะเร็ง เหตุผลในการใช้ยาแต่ละชนิด ผลการรักษาที่ได้รับ และความทนทานต่อพิษข้างเคียงของยา ก่อนจะเริ่มทำการรักษา ซึ่งการเลือกใช้ยาเคมีบำบัดในผู้ป่วยมะเร็งเด้านนมมีดังนี้

1. ลำดับแรก (First-Line) เป็นการใช้ยาในลำดับเบื้องต้นที่เป็นมาตรฐาน (standard regiments) ของการรักษามะเร็งเด้านมที่พบในระยะแรก จากการศึกษาพบว่า แพทย์ส่วนใหญ่เลือกใช้ยากลุ่ม CMF

2. ลำดับที่สอง (Second-Line) เป็นการยาในลำดับต่อจากยาเคมีบำบัดที่เป็นมาตรฐานทั่วไปของโรคมะเร็งเด้านม ซึ่งแพทย์ผู้เชี่ยวชาญสาขามะเร็งวิทยาจะเลือกใช้ยาประเภทนี้เมื่อผู้ป่วยมีการดำเนินของโรคไม่ดี เช่น ภาวะโรคกลับซ้ำ ภาวะการคื้อยา จากการศึกษาพบว่า แพทย์ส่วนใหญ่เลือกใช้ยากลุ่ม Taxol

3. ลำดับที่สาม (Third-Line) เป็นการใช้ยาในลำดับสุดท้ายซึ่งแพทย์จะสั่งใช้ยาประเภทนี้ ถ้าหากยาทั้งสองลำดับข้างต้น แพทย์ผู้เชี่ยวชาญสาขามะเร็งวิทยาใช้ยาเคมีบำบัดประเภทนี้ในการบำบัดรักษาผู้ป่วยมะเร็งเด้านมระยะลุกลามขั้นสุดท้าย ซึ่งมีความล้มเหลว กับการรักษาจากกลุ่มยาลำดับสอง และสภาวะของโรคไม่ดีขึ้น การแพร่กระจายของโรคไปสู่อวัยวะอื่น จากการศึกษาพบว่า แพทย์ส่วนใหญ่เลือกใช้ยากลุ่ม Capecitabine (Xeloda)

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ยาต่อต้านเนื้อร้ายในผู้ติดเชื้อเอชไอวี ของแพทย์ประจำโรงพยาบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยสมศักดิ์ แสงพรหม พบร่วม ปัจจัยที่แพทย์ระบุว่ามีความสำคัญมากที่สุด คือ ประสิทธิภาพของยาในการรักษา ส่วนปัจจัยที่มีความสำคัญรองลงมาได้แก่ ราคา รายได้ของผู้ป่วย ผลข้างเคียง ความปลอดภัยในการใช้ยา ความมีชื่อเสียงของตัวยาและข้อห้ามในการใช้ยา ส่วนปัญหาที่สำคัญที่สุดในการใช้ยา คือ ยานีราคางเพงหรือรายได้ของผู้ป่วยไม่สามารถใช้ยาได้ตลอด ซึ่งจากศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของแพทย์ในการเลือกยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเด้านม ในกรุงเทพมหานคร สรุปนี้พบว่ามีผลการศึกษาที่สอดคล้องกันคือ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญสาขามะเร็งวิทยาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุดต่อคุณภาพยา และให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากต่อปัจจัยด้านราคา รายได้หรือฐานะของผู้ป่วย ตัวยานีการใช้มา

นานจนมันไปว่ามีความปลอดภัยในการใช้ และมีข้อห้าม ใช้น้อย แต่อย่างไรก็ตาม มีผลการศึกษาที่ไม่สอดคล้องกัน คือ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญสาขามะเร็งวิทยาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ต่อตัวยานีผลข้างเคียงต่ำ มีความเป็นพิษน้อย และแพทย์ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลางต่อบริษัทจำหน่ายยาไม่มีข้อเสียง น่าเขื่อถือได้ นอกจากนี้แพทย์ให้ความสำคัญต่อปัญหาด้านราคาอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาปัจจัยทางด้านส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อแพทย์ออร์โธปิดิกส์ในการสั่งจ่ายยาด้านการอักเสบที่ไม่ใช่สเตอโรยด์ชนิดรับประทานในจังหวัดเชียงใหม่ โดยพูดคุย สุภาพรรรณ พนว่า ปัจจัยทางด้านส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อแพทย์ออร์โธปิดิกส์ ในการสั่งจ่ายยาด้านการอักเสบที่ไม่ใช่สเตอโรยด์ชนิดรับประทาน มีความสำคัญมากนี 3 ปัจจัยเรียงตามลำดับความสำคัญ คือ ราคา คนไข้ และผลิตภัณฑ์ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อแพทย์ออร์โธปิดิกส์ ในระดับที่สำคัญ คือ การสั่งเสริมการตลาดและการจัดจำหน่าย ซึ่งจากศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของแพทย์ในการเลือกยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม ในกรุงเทพมหานคร ครั้งนี้พบว่ามีผลการศึกษาที่สอดคล้องกันคือ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญสาขามะเร็งวิทยาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากต่อปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ และปัจจัยด้านราคา และให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลางต่อปัจจัยด้านการสั่งเสริมการตลาด แต่อย่างไรก็ตาม มีผลการศึกษาที่ไม่สอดคล้องกัน คือ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญสาขามะเร็งวิทยาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อยต่อปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย

ข้อค้นพบ

จากการศึกษาได้ข้อค้นพบ ซึ่งอาจมีผลต่อการตัดสินใจเลือกยาเคมีบำบัดเพื่อใช้ในการรักษาผู้ป่วยมะเร็งเต้านม ดังนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม ซึ่งแพทย์ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยราคา และปัจจัยด้านอื่นๆ

ปัจจัยย่อยที่แพทย์ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ คุณภาพยา และตัวยานีผลข้างเคียงต่ำ มีความเป็นพิษน้อย และปัจจัยย่อยที่แพทย์ให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การสั่งยาที่รวดเร็ว มีสาขาหรือคลังสินค้าตั้งอยู่ในทำเลที่สะดวก การแจกของชำร่วย และระดับการศึกษาของผู้ป่วย

แพทย์ทุกระดับอายุ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านการจัดจำหน่ายที่มีผลต่อการเลือกยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม อยู่ในระดับน้อย

แพทย์ที่ประจำอยู่ในโรงพยาบาลทุกขนาดให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการเลือกยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม อยู่ในระดับมาก

แพทย์ให้ความสำคัญต่อปัญหาด้านราคาที่มีผลต่อการเลือกยาเคมีบำบัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งเต้านม อยู่ในระดับมาก โดยปัญหาย่อยด้านราคามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งได้แก่ยาสำคัญส่องมีราคาแพง ยาสามัญดับสามมีราคาแพง และยาอ่อนอกบัญชียาหลักแห่งชาติ (ผู้ป่วยไม่สามารถเบิกได้)

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความต้องการในส่วนประสมการตลาดของยาเคมีบำบัดเพื่อใช้ในการรักษาผู้ป่วยมะเร็งเต้านม มีข้อเสนอแนะว่า บริษัทผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาเคมีบำบัดดังกล่าว ควรที่จะกำหนดส่วนประสมทางการตลาด รวมทั้ง พิจารณากำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินการบำบัดรักษา เพื่อให้สามารถสนองตอบต่อความต้องการและความต้องการและพฤติกรรมของผู้บริโภค ดังนี้

1. ด้านผลิตภัณฑ์ ควรมุ่งเน้นการนำเสนอคุณภาพ และข้อจำกัดต่างๆ ของผลิตภัณฑ์ยา และการบริหารยา กับผู้ป่วยให้เกิดการแพร่หลายในวงการแพทย์มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพราะคุณภาพของผลิตภัณฑ์ยาถือเป็นจุดเด่นของตัวผลิตภัณฑ์ และมีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ยาเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งหากสามารถนำเสนอสารสำคัญที่เป็นประโยชน์ของผลิตภัณฑ์ ก็จะเป็นการสร้างความนิยมและเชื่อมั่นในผลิตภัณฑ์ต่อสาธารณชนมากยิ่งขึ้น
2. ด้านราคา บริษัทผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ควรพิจารณาจึงกลยุทธ์ทางด้านราคabeenหลัก โดยเฉพาะการนำเสนอเหตุผลให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องคำนึงถึงความจำเป็นในการที่ผู้ป่วยจะต้องใช้ยา ก็จะทำให้สามารถเบิกราชการได้ อันจะมีผลตรงต่อการจำหน่าย และการปรับโครงสร้างราคาผลิตภัณฑ์ในอนาคต
3. ด้านการจัดจำหน่าย จากการศึกษาพบว่า การอำนวยความสะดวกในการสั่งซื้อยาของแพทย์ โดยจัดให้มีการบริการรับคำสั่งซื้อทางโทรศัพท์หรือมีผู้แทนรับคำสั่งซื้อโดยตรงจากแพทย์ ใช้โทรศัพท์ระบบศูนย์กลาง (Call Center) โดยให้มีหมายเลขโทรศัพท์เดียวเพื่อสะดวกในการจดจำ และจัดให้มีหมายเลขโทรศัพท์ฟรีในการสั่งซื้อยา
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด เนื่องจากโรงพยาบาลที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาส่วนใหญ่เป็นโรงพยาบาลของรัฐบาลที่มีขนาดใหญ่ จึงเป็นโอกาสที่จะสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของบริษัทผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่อสาธารณชน โดยเฉพาะในเรื่องของการเยียวยาสังคมในลักษณะของการมียา

ให้ทดลองใช้ในผู้ป่วยอนาคต และการสนับสนุนเอกสารทางวิชาการให้แก่บุคลากรทางการแพทย์ นอกจากนี้ ผู้แทนยาที่เป็นอีกส่วนหนึ่งที่สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผลิตภัณฑ์ยา จึงควรเน้นการพัฒนา ผู้แทนยาในเรื่องของความรู้ ทักษะ มนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสม่ำเสมอ ในการติดต่อกับแพทย์ผู้ใช้บริการเพื่อจะมีผลต่อการดำเนินการทางตลาดในอนาคต

5. การแก้ปัญหาและการดำเนินการเรื่องอื่นๆ จากผลการศึกษาพบว่า ประเด็นที่แพทย์ให้ความสำคัญค่อนข้างสูง คือ การที่ผู้ป่วยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งแพทย์ เนื่องจากมองไม่เห็นหนทางที่จะรักษาให้หายขาด อีกทั้งมีค่าใช้จ่ายในการรักษาค่อนข้างสูง จึงทำให้มีการหยุดการรักษากลางคัน นอกจากนี้ การที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในระยะที่โรคครุณแรง หรืออยู่ในระยะลุกຄาม ทำให้การรักษาไม่ได้ผลและผู้ป่วยอาจเสียชีวิตในเวลาต่อมา ดังนั้นแพทย์รวมทั้งบริษัทผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ควรจะชี้แจงให้ผู้ป่วยเข้าใจถึงอันตรายของโรค วิธีการป้องกัน การตรวจสอบโรคจะเร่งดังต่อไปนี้ เริ่มแรกและข้อดีของการรักษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทางบริษัทผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์อาจจัดทำเป็นคู่มือให้ผู้ป่วยได้ศึกษา รวมทั้งการจัดเป็นแพคเก็ตการรักษา กำหนดเป็นค่าใช้จ่ายที่แน่นอน เพื่อให้ผู้ป่วยทราบค่าใช้จ่ายทั้งหมดสำหรับการรักษา นอกจากนี้การจัดเป็นแพคเก็ตยังช่วยการป้องกันไม่ให้ผู้ป่วยหยุดรักษากลางคันได้อีกด้วย